

**ВІДКРИТИЙ МІЖНАРОДНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
РОЗВИТКУ ЛЮДИНИ «УКРАЇНА»**

**Карпатський інститут підприємництва
Кафедра соціальної роботи**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор
Карпатського інституту
підприємництва

_____ В.С. Чопей
“ ” _____ 20__ року

**СИЛАБУС
навчальної дисципліни**

ОК.1.9. Інклюзивне суспільство

освітні програми: **Право, Соціальна робота, Облік і оподаткування,
Менеджмент, Фінанси, банківська справа та страхування**
(назва освітньої програми)

освітнього рівня **бакалавр**
(назва освітнього рівня)

галузь знань **08 Право, 23 Соціальна робота,
07 Управління та адміністрування**
(шифр і назва галузі знань)

Спеціальність **231 Соціальна робота,
071 Облік і оподаткування, 073 Менеджмент,
072 Фінанси, банківська справа та страхування, 081 Право**
(шифр і назва спеціальності)

Спеціалізація(ї) _____
(назва спеціалізації)

інститут, філія, факультет,
коледж **Карпатський інститут підприємництва**
(назва навчально-виховного підрозділу)

Обсяг, кредитів: 1

Форма підсумкового контролю: залік

Хуст 2021 рік

**ІНФОРМАЦІЯ
ПРО ВИКЛАДАЧА ТА ДОПОМІЖНИХ ОСІБ**

Викладач	Лозюк Мирослав Юрійович, старший викладач
Канали комунікації	<i>Телефон деканату: 0971434146 Телефон викладача: 0683511036 Електронна пошта: miroslav_lozyuk@ukr.net Вайбер: 0683511036 Кабінет (електронний кабінет): №203</i>
Матеріали до курсу розміщені на сайті Інтернет-підтримки навчального процесу http://vo.ukraine.edu.ua/ за адресою	https://vo.uu.edu.ua/course/view.php?id=10478

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, освітній ступінь / освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Загальний обсяг кредитів – 1	Галузь знань <u>08 Право, 23 Соціальна робота, 07 Управління та адміністрування</u> (шифр і назва)	Вид дисципліни <u>обов'язкова</u> (обов'язкова чи за вибором студента)	
	Спеціальність <u>231 Соціальна робота, 071 Облік і оподаткування, 073 Менеджмент, 072 Фінанси, банківська справа та страхування, 081 Право</u> (шифр і назва)	Цикл підготовки професійний (загальний чи професійний)	
Модулів 1	Спеціалізація _____	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 1		2-й	2-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____	Мова викладання, навчання та оцінювання: українська (назва)	Семестр	
Загальний обсяг годин – 30		4-й	4-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 1 самостійної роботи студента – 2	Освітній ступінь: <u>бакалавр</u>	Лекції	
		12 год.	2 год.
		Практичні, семінарські	
		- год.	- год.
		Лабораторні	
		- год.	- год.
		Самостійна робота	
18 год.	28 год.		
Індивідуальні завдання: - год.			
Вид семестрового контролю: залік			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить:

- для денної форми навчання – 12/18
- для заочної форми навчання – 2/28

ПЕРЕДРЕКВІЗИТИ: Україна в контексті світового розвитку, Українська мова (за професійним спрямуванням), Фізична культура (Фізичне виховання. Основи здорового способу життя), Інформаційні технології, Основи наукових досліджень та академічного письма, Основи навчання студентів (самоуправління навчанням).

ПОСТРЕКВІЗИТИ: Філософія, Права людини та верховенство права в сучасних реаліях, Екологія та екологічна етика.

МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ: досягненням взаємин, що виникають у процесі безпосередньої взаємодії окремих індивідів, груп та спільнот, які відбуваються в суспільстві під час спілкування з інвалідами.

ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ: ознайомлення студентів з організацією учбового процесу і методикою навчання у вищому навчальному закладі по профілю спеціальності, з перспективами майбутньої діяльності випускника, з дисциплінами, що пов'язані з професійною діяльністю.

ПЕРЕЛІК ЗАГАЛЬНИХ ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ, ЯКІ ЗАБЕЗПЕЧУЄ ДИСЦИПЛІНА:

ЗК 01. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, вести здоровий спосіб життя.

ЗК 02. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо, реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 03. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 05. Здатність працювати в команді.

ЗК 09. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 10. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ПЕРЕЛІК СПЕЦІАЛЬНИХ (ФАХОВИХ) ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ, ЯКІ ЗАБЕЗПЕЧУЄ ДИСЦИПЛІНА:

ФК 01. Розуміння предметної області і специфіки професійної діяльності.

ПЕРЕЛІК ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ, ЯКІ ЗАБЕЗПЕЧУЄ ДИСЦИПЛІНА:

ПРН 16. Виконувати самостійно завдання, розв'язувати задачі і проблеми, застосовувати їх в різних професійних ситуаціях та відповідати за результати своєї діяльності.

ПРН 19. Діяти у відповідності з принципами соціальної відповідальності та громадянської свідомості.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тематичний план

Назви змістових модулів і тем	Розподіл годин між видами робіт														Форми та методи контролю знань
	денна форма							заочна форма							
	Усього	аудиторна					с.р.	Усього	аудиторна					с.р.	
		у тому числі							у тому числі						
л	сем	пр	лаб	інд	с.р.	Усього	л	сем	пр	лаб	інд	с.р.			
2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
Модуль 1															
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи технології соціальної роботи. Загальні технології соціальної роботи															
Тема 1. Інвалідність як суспільна проблема.	5	2					3	5	2					3	АР СР: опитування
Тема 2. Права людини з інвалідністю.	5	2					3	5						5	АР СР: опитування
Тема 3. Процедура встановлення інвалідності.	5	2					3	5						5	АР СР: опитування
Тема 4. Ступені втрати здоров'я індивідуумами.	5	2					3	5						5	АР СР: опитування
Тема 5. Реабілітація осіб з інвалідністю.	4	2					2	5						5	АР СР: опитування
Тема 6. Соціальний захист людей з інвалідністю.	4	2					2	5						5	АР СР: опитування
Модульний контроль	2						2								СР: тест
Разом за змістовим модулем 1	30	12					18	30	2	0		0	0	28	
Усього годин	30	12	0	0	0	0	18	30	2	0		0	0	28	
Модуль 2															
ІНДЗ															ІНДЗ: реферат, доповідь, стаття
Усього годин	30	12	0	30	0	0	18	30	2	0	6	0	0	28	

ФОРМИ І МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Навчання здійснюється за такими формами: очна (денна, вечірня); заочна (дистанційна).

Форми організації навчання: проблемні й оглядові лекції, активні практичні заняття, ділові ігри, заняття із застосуванням комп'ютерної техніки, консультації, самостійна робота, екзамен.

Методи навчання: вербальні/словесні (лекція, пояснення, розповідь, бесіда); наочні (спостереження, ілюстрація, демонстрація); практичні (різні види вправлення); пояснювально-ілюстративний, який передбачає пред'явлення готової інформації викладачем та її засвоєння студентами; репродуктивний, в основу якого покладено виконання різного роду завдань за зразком; частково-пошуковий.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Байда Л.Ю., Красюкова-Еннс О.В., Буров С.Ю. та ін. Інвалідність та суспільство: Навчально-методичний посібник. - К.: Канадський центр вивчення інвалідності, 2012.
2. Інклюзивна освіта для дітей з особливими потребами в Україні: тренінгові модулі. - К., 2011.
3. Акатов Л. Социальная реабилитация детей с ограниченными возможностями здоровья. – М.: Гуманитарный издательский центр “Владос”, 2003.
4. Актуальні проблеми виховання та навчання студентів з особливими потребами. Збірник наукових праць / За заг. ред. П.М. Таланчука, Г.В. Онкович. – К.: Університет «Україна», 2000. – 384 с.
5. Баряева Л.Б. Обучение сюжетно-ролевой игре детей с проблемами интеллектуального развития. – СПб.: РГПН им. Герцена, 2001.
6. Беседин С.Г., Беседина М.Л., Беседина А.В. Психологическая работа с детьми раннего возраста с детским церебральным параличом // Проблемы пограничной психиатрии и психиатрии клинической: Сб науч. трудов I конгресса неврологов, нейрохирургов, психотерапевтов и клинических психологов юга России. – Ставрополь, 1998.
7. Бондаренко Б.С., Шериторова Д.Ч. Комплексная реабилитация детей с ограниченными возможностями вследствие заболеваний нервной системы. – М.: СПб. НВТ: БИМК Д.:» 1999.
8. Ваитенко Р.М., Бровин А.М. Медико-социальная экспертиза и реабилитация инвалидов. Психопатоподобные состояния церебрально-органического генеза. – М.: Министерство труда и социального развития Р.Ф., 2000.
9. Грачев Л.К. Программа социальной работы с семьями, имеющими детей-инвалидов. – М., 1992.
10. Дементьев Н.Ф. Методологические аспекты психологической адаптации лиц пожилого возраста в социальных учреждениях социального обслуживания // Психология зрелости и старения. М., 1999. с. 21-27

11. Дементьева Н.Ф., Холостова Е.М. Социальная реабилитация. Учебное пособие. – М.: Издательство - торговая корпорация «Дашков», 2002. – 340 с.
12. Добровольская Т.А., Шабалина Н.Б. Инвалид и общество: социально-психологическая интеграция // Социологические исследования, 1991. – № 5.
13. Зинкевич-Евстигнеева Т.Д., Нисневич Л.А. Как помочь «особому ребенку»: Книга для педагогов и родителей. – СПб.: Речь, 2000.
14. Інвалідність та суспільство: навчально-методичний посібник / За заг. редакцією Байди Л.Ю., Красюкової – Еннс О.В. / Кол. авторів: Байда Л.Ю., Красюкова – Еннс О.В., Буров С Ю., Азін В.О., Грибальський Я.В., Найда Ю.М. – К., 2012. – 216 с.
15. Інвалідність та суспільство: навчально-методичний посібник / Загальна редакція: Лариса Байда, Ольга Красюкова – Енс; Автори: Лариса Байда, Ольга Красюкова – Енс, Сергій Буров, Володимир Азін, Ярослав Грибальський, Юлія Найда. – К., 2011. – 188 с.
16. Иванова І.Б. Соціально-правова робота з інвалідами. Навчально-методичний комплекс навчальної дисципліни для студентів. – К.: Видавництво Університету «Україна», 2000.
17. Качесов В.А. Основы интенсивной реабилитации ДЦП. – М., 2000.
18. Концепція про права дитини, схвалено Генеральною Асамблеєю ООН. 20. 10.1989. і ратифіковано Верховною Радою України від 27 лютого 1991р.
19. Кэдьусон Х., Шефер Ч. Практикум по игровой психотерапии. – СПб.: Питер, 2000.
20. Левченко И.Ю. Этапы коррекции нарушений психики у детей с церебральными параличами: Психологические исследования в практике врачебно-трудовой экспертизы и социально-трудовой реабилитации. – М., 1989.
21. Мамайчук И.И. Психокоррекционные технологии для детей с проблемами в развитии. – СПб.: Речь, 2003.
22. Мамайчук И.И., Пятакова Г.В. Исследования личностных особенностей детей с церебральным параличом // Дефектология, 1990. – № 3.
23. Несторова Г.Ф. Если в семье ребенок-инвалид. (Учебно-методическое пособие). – СПб.: Образование – Культура, 1997.
24. Несторова Г.Ф. Опыт организации занятий для инвалидов с сочетанными психологическими нарушениями // Стратегия развития непрерывного образования инвалида как социальной группы: Материалы научно-практической конференции – СПб.: Бояныч, 2003.
25. Репринцева Г.И. и др. Психолого-педагогическая реабилитация детей с ограниченными возможностями. – М.: Консорциум «Социальное здоровье России», 1997.
26. Соціальна реабілітація дітей та молоді з особливими потребами // Інформаційно-методичний збірник. – Одеса : ООЦССМ, 2001,- 29 с.
27. Соціальна робота з батьками, що мають дитину інваліда / Упорядник Р.В. Музичук – Рівне, 2002. – 45 с.

28. Соціальна-педагогічна робота з дітьми та молоддю з функціональними обмеженнями / Навчально-методичний посібник. – К.: УДЦССМ 2003. – 84 с.
29. Соціально-психологічний захист дітей-інвалідів та молодих інвалідів / Інформаційно-методичний бюлетень / Упорядник Н.Е. Бенюх, 1997. – Вип. 2. – Донецьк, 112 с.
30. Стандартные правила обеспечения равных возможностей для инвалидов. – Резолюция 48/96 Генеральной Ассамблеи ООН от 20 декабря 1993г. Права инвалидов в Украине. – К.: Сфера 1998.- с. 54-84.
31. Технологія соціально-педагогічної роботи: Навчальний посібник / За загал. ред. А.Й. Капської. – К., 2000. – 321 с.
32. Хилько А.А. Индивидуальный план улучшения качества жизни молодых людей с нарушением интеллекта. – СПб, 2000.
33. Шептенко П.А., Воронина Г.А. Методика и технология работы социального педагога. – М.: Академия, 2001.

Допоміжна

1. Конституція України / Сайт Верховної ради України – <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=254%EА%2F96-%E2%F0>.
2. Загальна Декларація прав людини. Прийнята і проголошена резолюцією 217. Генеральною Асамблеєю ООН від 10 грудня 1948р. – К. : Сфера, 1998. – С. 10-15.
3. Закон України від 16.07.2000 Про державну соціальну допомогу інвалідам з дитинства та дітям інвалідам.
4. Закон України від 21.03.2001. Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні.
5. Закон України від 06.10.2005 № 2961-IV «Про реабілітацію інвалідів в Україні» [Електронний ресурс] // Сайт Верховної Ради України. Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2961-15>
6. Закон України Закон від 21.03.1991 № 875-XII «Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні» [Електронний ресурс] // Сайт Верховної Ради України. Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=875-12>
7. Постанова Кабінету Міністрів України від 22.02.1992 № 83. “ Про затвердження Положення про медико-соціальну експертизу і Положення про індивідуальну програму реабілітації та адаптації інвалідів.
8. Всесвітня програма дій стосовно інвалідів, прийнята Генеральною Асамблеєю 3 грудня 1982 р. : Резолюція ООН 37/52.
9. Стандартні правила забезпечення рівних можливостей для інвалідів. Резолюція Генеральної Асамблеї ООН № 48/96.
10. Резолюція Генеральної Ассамблеї А/RES/37/52 от 3 декабря 1982 г.
11. Резолюція Генеральної Ассамблеї А/RES/3447(XXX) от 9 декабря 1975 г.
12. Резолюція Генеральної Ассамблеї А/RES/31/123 от 16 декабря 1976 г.

- 13.Резолюція Генеральної Асамблеї А/RES/48/96 от 20 декабря 1993 г.
- 14.Резолюція Генеральної Асамблеї А/RES/46/119 от 17 декабря 1991 г.
- 15.Конвенція про права інвалідів. Резолюція Генеральної асамблеї ООН № 61/106, прийнята на шістдесят першій сесії ГА ООН 2006 р. (Конвенцію ратифіковано законом України № 1767-VI від 16.12.2009)
- 16.Практичний посібник для парламентарів щодо Конвенції ООН про права інвалідів та Факультативного протоколу до неї. – ООН: Женева, 2007.
- 17.Тренінг з прав людини. Серія професійних тренінгів. Верховний Комісар з прав людини, Центр з прав людини: Женева ; Нью-Йорк, 2000.
- 18.Інклюзивна освіта для дітей з особливими потребами в Україні : тренінгові модулі. – К., 2011. –132с.
- 19.Малофеев Н.Н. Специальное образование в России и за рубежом : в 2-х ч. – М.: «Печатный двор», 1996. – 182с.
- 20.Доклад генерального секретаря ООН. Выполнение обещаний: осуществление целей в области развития, сформулированных в Декларации тысячелетия, для инвалидов в период до 2015 года и в последующий период, 2010 г.
- 21.Всемирный доклад по инвалидности. Всемирная организация здравоохранения, 2011 г.

КАРТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА

Змістовий модуль та теми курсу	Академічний контроль	Бали	Термін виконання (тижні)
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1.			
Теоретичні основи технології соціальної роботи. Загальні технології соціальної роботи			
Тема 1. Інвалідність як суспільна проблема (3 год.).	Самостійна робота	6	II-III
Тема 2. Права людини з інвалідністю (3 год.).	Самостійна робота	6	IV-V
Тема 3. Процедура встановлення інвалідності (3 год.).	Самостійна робота	6	VI- VII
Тема 4. Ступені втрати здоров'я індивідуумами (3 год.).	Самостійна робота	6	VIII-IX
Тема 5. Реабілітація осіб з інвалідністю (2 год.).	Самостійна робота	6	X-XI
Тема 6. Соціальний захист людей з інвалідністю (2 год.).	Самостійна робота	6	XII-XIII
Модульний контроль (2 год.)	Самостійна робота	14	XIV-XV
<i>Всього: 18 год.</i>	<i>Всього: 50 балів</i>		
<i>Разом: 18 год.</i>			

КОНТРОЛЬ І ОЦІНКА ЯКОСТІ НАВЧАННЯ

Навчальна дисципліна оцінюється за модульно-рейтинговою системою. Вона складається з 1 модулю.

За результатами поточного, модульного та семестрового контролів виставляється підсумкова оцінка за 100-бальною шкалою, національною шкалою та шкалою ECTS.

Модульний контроль: кількість балів, які необхідні для отримання відповідної оцінки за змістовий модуль упродовж семестру.

Семестровий (підсумковий) контроль: виставлення семестрової оцінки студентам, які опрацювали теоретичні теми, практично засвоїли їх і мають позитивні результати, набрали необхідну кількість балів.

Загальні критерії оцінювання успішності студентів, які отримали за 4-бальною шкалою оцінки «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно», подано в таблиці нижче.

Модуль включає бали за поточну роботу студента на практичних заняттях, виконання самостійної роботи, індивідуальну роботу (курсова робота), модульну контрольну роботу.

Виконання модульних контрольних робіт здійснюється з використанням роздрукованих завдань.

Реферативні дослідження, які виконує студент за визначеною тематикою, обговорюються та захищаються на практичних заняттях.

Модульний контроль знань студентів здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля.

Загальна оцінка з дисципліни: шкала оцінювання національна та ECTS

Оцінка за 100-бальною системою		Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ECTS	
		екзамен	залік		
90-100	відмінно	5	зараховано	4	відмінно
82-89	добре	4		3	добре (дуже добре)
75	добре	4		2	добре

81					
64-74	задовільно	3		1	задовільно
60-63	задовільно	3		1	задовільно (достатньо)
35-59	незадовільно	2	не зараховано	1	незадовільно з можливістю повторного складання
1-34	незадовільно	2		1	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Оцінка	Критерії оцінювання
«відмінно»	Ставиться за повні та міцні знання матеріалу в заданому обсязі, вміння вільно виконувати практичні завдання, передбачені навчальною програмою; за знання основної та додаткової літератури; за вияв креативності в розумінні і творчому використанні набутих знань та умінь.
«добре»	Ставиться за вияв студентом повних, систематичних знань із дисципліни, успішне виконання практичних завдань, засвоєння основної та додаткової літератури, здатність до самостійного поповнення та оновлення знань. Але у відповіді студента наявні незначні помилки.
«задовільно»	Ставиться за вияв знання основного навчального матеріалу в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності, поверхову обізнаність із основною і додатковою літературою, передбаченою навчальною програмою. Можливі суттєві помилки у виконанні практичних завдань, але студент спроможний усунути їх із допомогою викладача.
«незадовільно»	Виставляється студентові, відповідь якого під час відтворення основного програмового матеріалу поверхова, фрагментарна, що зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення. Таким чином, оцінка «незадовільно» ставиться студентові, який неспроможний до навчання чи виконання фахової діяльності після закінчення закладу вищої освіти без повторного навчання за програмою відповідної дисципліни.

ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОГО КУРСУ

Крайні терміни складання та перескладання дисципліни	Перескладання здійснюється відповідно до графіка
--	--

Правила академічної доброчесності	Перевірка навчальних робіт на плагіат (згідно Положення про академічну доброчесність і Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату в наукових, навчально-методичних, кваліфікаційних та навчальних роботах)
Вимоги до відвідування	Пропущені заняття (лікарняні, мобільність тощо) можна відпрацювати, виконавши всі завдання, зазначені в інструкціях до практичних занять, прикріпити в електронному варіанті до відповідної дисципліни на платформі Moodle. Здобувачі вищої освіти можуть отримати електронні презентації лекцій і самостійно ознайомитись із матеріалом при об'єктивних причинах пропуску занять на платформі Moodle.

ПЕРЕВІРЕНО:

_____ (посада, звання)

_____ (підпис)

_____ (прізвище та ініціали)

« _____ » _____ 2020 р.